

5-6 Yaş Çocuklarının Yaşam Doyumunu Yordamada Annelerin Ebeveynlik Stres Düzeyi ve Yaşam Doyumunun Rolü

Burcu Bağcı Çetin*

Makale Geliş Tarihi:20.11.2022

Makale Kabul Tarihi:19.01.2024

DOI: 10.35675/befdergi.1207692

Öz

Bu araştırmada, 5-6 yaş aralığındaki çocukların yaşam doyumunu yordamada annelerin ebeveynlik stres düzeyi ve yaşam doyumunun rolünün incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında Aydın ilinde öğrenim görmekte olan katılımcı olmaya gönüllü 5-6 yaşında 290 çocuk ve annelerinden oluşmaktadır. Veri toplama araçları olarak, Kişisel Bilgi Formu, Yaşam Doyumu Ölçeği-Çocuk Formu (Bağcı Çetin & Buluş, 2023), Anne-Baba Stres Ölçeği (Kaymak Özmen & Özmen, 2012) ve Yetişkin Yaşam Doyumu Ölçeği (Kaba, Erol & Güç, 2018) kullanılmıştır. Verilerin analizinde Pearson korelasyon ve regresyon analizi teknikleri kullanılmıştır. Korelasyon analizi sonucunda, çocuğun yaşam doyumunu ile annenin ebeveynlik stres düzeyi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki, çocuğun yaşam doyumunu ile anne yaşam doyumunun genel yaşam doyumunu, ilişki doyumunu, benlik doyumunu, sosyal çevre doyumunu ve iş doyumunu alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişkili olduğu görülmüştür. Regresyon analizleri sonucunda annenin ebeveynlik stres düzeyi ile yaşam doyumunun birlikte çocuğun yaşam doyumunu değişkenliğini %23 oranında yordadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi dönem, stres, yaşam doyumunu

The Role of Mothers' Parenting Stress Level and Life Satisfaction in Predicting Life Satisfaction of 5-6 Years-Old Children

Abstract

In this study, it was aimed to examine the role of mothers' parenting stress level and life satisfaction in predicting life satisfaction of children aged 5-6 years. The study group of the research consists of 290 5-6-year-old children and their mothers who are volunteering to participate and study in Aydın province in the 2021-2022 academic year. Personal Information Form, Life Satisfaction Scale-Child Form (Bağcı Çetin & Buluş, 2023), Parental Stress Scale (Kaymak Özmen & Özmen, 2012) and Adult Life Satisfaction Scale (Kaba, Erol & Güç, 2018) were used as data collection tools. Pearson correlation and regression analysis techniques were used in the analysis of the data. As a result of the correlation analysis, it was found that there was a positive significant relationship between the child's life satisfaction and the mother's parenting stress level, and a positive significant relationship between the child's life

* Milli Eğitim Bakanlığı, Aydın, Türkiye, burcu.bagci.09@hotmail.com ORCID: [0000-0002-7708-8974](https://orcid.org/0000-0002-7708-8974)

Kaynak Gösterme: Bağcı Çetin, B. (2024). 5-6 yaş çocuklarının yaşam doyumunu yordamada annelerin ebeveynlik stres düzeyi ve yaşam doyumunun rolü. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(41), 1757-1778.

satisfaction and the mother's life satisfaction with the sub-dimensions of general life satisfaction, relationship satisfaction, self-satisfaction, social environment satisfaction, and job satisfaction. seen. As a result of regression analysis, it was determined that the mother's parenting stress level and life satisfaction together predicted the child's life satisfaction variability by 23%.

Keywords: *Life satisfaction, preschool period, stress*

Giriş

Psikoloji alanı, sağlıklı olanı teşvik etmek yerine bir bireyde yanlış olanı düzeltme perspektifini benimsemiştir. Pozitif psikoloji ise farklı bir bakış açısı ile sağlığı, mutluluğu ve insani güçleri desteklemeye odaklanmıştır (Linley vd., 2006). Bu doğrultuda, bireyin yaşam kalitesine artan ilgi yaşam doyumunun doğası ve bağıntıları ile ilgili psikolojik araştırmalara yansımış ve memnuniyetin yaşam kalitesini göstermede ne kadar önemli olduğu ortaya çıkmıştır (Argyle, 1987, akt. Terry & Huebner, 1995; Diener, 1984; Veenhoven, 1984, 1991, akt. Terry & Huebner, 1995). Bir kişinin kendi seçtiği standartlara dayalı olarak yaşam kalitesine ilişkin genel değerlendirmesi şeklinde tanımlanan yaşam doyumu, sadece belirli yaşam deneyimlerinin ve kişisel özelliklerinin bir yan ürünü olmayıp aynı zamanda, önemli süreçleri ve davranışları etkileyen kişisel bir güç olarak dikkat çekmektedir. Yüksek yaşam doyumu seviyelerinin, kişilerarası, mesleki, sağlık ve eğitim alanlarında olumlu sonuçları içerdiği (King vd., 2003, akt. Huebner, Suldo & Valois, 2003); düşük yaşam doyumu seviyelerinin, zihinsel ve fiziksel sağlık sorunları da dahil olmak üzere çeşitli olumsuz sonuçları yordadığı öne sürülmektedir (Frisch, 2000; Shin & Johnson, 1978, akt. Terry & Huebner, 1995). Yetişkinlerin yaşam doyumuna ilişkin çok sayıda çalışma yapılmış olmasıyla birlikte (Diener, 1984; 1994), çocuklukta yaşam doyumu yakın zamanda çalışmaların odak noktası haline gelmeye başlamıştır. Çocukluk, bireylerin zihinsel yapısını şekillendirmek için çok önemli bir dönem olarak tanımlanmakta ve etkileri hayatın her alanında varlığını sürdürmektedir. Araştırmacılar bu yapıyı şekillendirmede birçok faktörü incelemiş ve araştırmıştır. Bunlardan biri psikolojik iyilik halidir ve çocukların psikolojik iyi olma halini anlamada yaşam doyumu yapısının önemine dikkat çekilmiştir (Abed vd., 2016; Terry & Huebner, 1995). Huebner vd. (2004), bir çocuğun algıladığı yaşam kalitesinin, patolojiyi önlemek ve birçok ortamda olumlu değişiklikleri teşvik etmek için odaklanılması gereken psikolojik güçlerden biri olduğunu belirtmiştir. Huebner'e (1997) göre, yüksek düzeyde yaşam doyumu bildiren çocuklar hayatlarını olumlu olarak görürler ve bu da mutluluk gibi olumlu duyguların oluşumunu artırarak akademik ve sosyal olarak ortaya çıkabilecek sorunlar için etkili, önleyici bir yöntem olarak hizmet eder. Refah üzerine yapılan araştırmalar, çocukların yaşam kalitelerine ilişkin öznel yargıları hakkında paha biçilmez bilgiler sağlamıştır. Bu konudaki önleme ve erken müdahale çabalarına önemli katkılar sağlayan araştırmalara göre, çocuklar sürekli olarak yüksek derecede yaşam doyumu bildirmektedir (Huebner, 1991b, 1997). Yaşam doyumu puanları genellikle yaş ve cinsiyetle ilişkili değildir (Huebner, 1991b, 1994, 1997). Mizaç, iç kontrol odağı, dışadönüklük ve özerklik gibi

kişisel yatkınlıklar çocukların dayanıklılığı ve yaşam doyumunun yordayıcısıdır (Cowen & Work, 1988; Huebner, 1991a, 1997).

Düşük yaşam doyumunu düzeyleri, içselleştirici ve dışlayıcı davranışlar, akran yabancılaşması, aile uyumsuzluğu, okuldaki zorluklar ve düşük kendini değerlendirme gibi çocuklar için olumsuz sonuçlarla ilişkilendirilmiştir. Yüksek düzeyde yaşam doyumunu ise, akademik başarı, ebeveynler ve akranlar ile bağlanma ve olumlu özerklik dahil olmak üzere optimal zihinsel sağlık ile ilişkilendirilmiştir (Kelly, 2011). Aynı zamanda, yakın ilişkiler dayanıklılık ve esenliğe de önemli bir katkıda bulunur; bunlardan en belirgin olanı, en az bir ebeveynle yakın bir ilişki ile belirtilmiş, sıcak, destekleyici bir aile ortamının etkileridir (Cotterell, 1992; Huebner, 1991a; Man, 1991; Paterson vd., 1994). Bahsedilen çalışmalar çocukların yüksek yaşam doyumunun olumlu yaşam faktörleri ve sonuçları ile ilişkili olduğunu göstermektedir.

Çocuklarda yüksek yaşam doyumunun en güçlü belirleyicilerinden biri, aile ve ebeveynler ile olumlu bir ilişkidir (Kelly, 2011). Bu noktada, Lamb'in (1982) çalışmasında elde ettiği ana odak noktasının hâla anne-çocuk ilişkisi üzerinde olmaya devam ettiği sonucu dikkat çekmektedir (akt. Schneider Stewart, 2000). Lamb (1982, s.24), “Anneler hâla babalardan çok daha fazla çocuklarıyla zaman harcarlar ve etkileşimde bulunurlar ve bu durum, her iki ebeveynin de çalıştığı durumlarda bile geçerlidir. Ayrıca, çocuk bakımı ve çocuk yetiştirme konusundaki nihai sorumluluk, annelerin neredeyse münhasır alanı olmaya devam ederken, babalar ellerinden geldiğince (veya uygun olduğunda) yardım etmektedir.” diyerek ebeveyn olma sorumluluğunun daha çok anneye yüklendiğini belirtmektedir (akt. Schneider Stewart, 2000, s.14). Teori ve araştırmalar, annenin çocuğun davranışının belirleyicisi olarak derin önemini kabul etmiştir. Anne, hedefleri ve değerleri telkin ederek kültürünün aracısı olarak hareket eder. Çocuğuyla kurduğu ilişki aracılığıyla onun gelişimini etkiler. Örneğin, soğukkanlı ve mesafeli olabilir ya da sevgiyle o kadar cömert olabilir ki, çocuk çocuklaştırılabilir; her aktivitede özerklik veya kontrole izin verebilir. Bir model olarak hareket eden annenin algılanma biçimleri, çocuğun yapacağı davranışsal seçimlerin çoğunu belirler. Bugüne kadar anne, çocuk gelişimi çalışmalarında en çok incelenen aile üyesi olmuştur. Bu seçim, rolüne atfedilen teorik önem ve araştırmaya uygunluğu ile işbirliğine dayalı yaklaşımı sebebiyle ortak bir çerçevede belirlenmiştir (Kagan & Moss, 1962 s. 204).

Çocuk bakımı alanında, anne-çocuk bağlanmasının değerlendirilmesine yönelik psikolojinin gidişatını belirleyen Bowlby (1953), küçük çocukların anneleriyle olan erken bağlarına dayalı olarak işlev görmeyi ve başkalarıyla etkileşim kurmayı öğrendikleri sonucuna varmıştır (akt. Schneider Stewart, 2000). Gelişim psikologları, çocuğun günlük deneyimleri ve annesiyle olan etkileşimlerine odaklanarak Bowlby'nin çalışmalarını geliştirmeye devam etmiş, çocukların genel olarak sağlıklı veya sağlıklı gelişiminden yalnızca annenin sorumlu olduğunu ve bu etkileşimlerin çocuğun bilişsel, dil ve sosyal gelişimi üzerinde kritik bir etki yarattığını iddia

etmişlerdir (Crittenden, 1990). Bu bakış açısına göre, annelik aynı zamanda bir kadının kimliğinin merkezinde yer alır ve kadının bütünlük duygusu için gerekli kabul edilir. Gelişim psikolojisi gibi, geleneksel psikanaliz de, çocuğuyla günlük stresler ve etkileşimlerle uğraşan bir annenin duyguları ve anlayışları hakkında çok az şey söyler. Fakat bu yaklaşımlar önemli olmakla birlikte, annenin yaşamının ayrı bir varlık olarak ele alınmasını içermez. Küçük bir çocuğa annelik yapmak kesinlikle günlük stresi beraberinde getirir, çünkü anneler için bu geçiş aşaması uyum ve değişimle doludur (Barrera, 1986; Heller vd., 1986). Doğası gereği kontrolde ve kaynaklarda düşük, taleplerde ise yüksek olan annelik rolü, geleneksel toplumumuzda da bir kadının doğal ve beklenen sorumluluğu olarak devam etmektedir. Çocukların her durumundan anneleri sorumlu tutan bu yaklaşımın oluşturduğu sosyal baskının yan etkileri annelik rolüne ilişkin suçluluk duygusu, kaygı ve stres olarak ortaya çıkmaktadır (Cotton, 1990). Algılanan talepler algılanan kaynakları aştığında olumsuz sonuç olarak ortaya çıkan stres, anneliğin duygusal etkilerinden birini tanımlamak için alanyazında sürekli olarak kullanılan psikolojik bir kavramdır (Lazarus & Folkman, 1984). Thurer (1994, s.253), annelerin “hoşgörülü, psikolojik olarak uyumlu, yufka yürekli anne ideali”ne doğru yönlendirilmekten ya da gerçekten böyle hissetmedikleri için suçluluk hissederek stres yaşamaktan hiçbir zaman tam anlamıyla kurtulamadıklarını iddia etmiştir (akt. Schneider Stewart, 2000, s.17). Ona göre mükemmel anne versiyonu elde edilemez ve bu durum gelecek nesillerin birçok kadını için annelik deneyimini olumsuz etkilemektedir.

Marshall ve Barnett de (1991), uzmanların annelik hakkında çok çeşitli tavsiyeler vermeye devam etmesiyle yaratılan kafa karışıklığının, suçluluk duygusu ve beraberinde stresi arttırdığını ifade etmişlerdir. Bu ifadelere dayanarak, ebeveyn olmanın getirmiş olduğu değişimin kadın ve erkeğin eşit olarak yaşadığı bir durum olsa bile kadınlar için daha stresli olabileceği görülmektedir (Cotton, 1990). Alanyazın incelendiğinde, Sheppard (1994), 6 yaşından küçük çocuğu olan annelerin yüksek düzeyde duygusal sıkıntı yaşadıkları; Schneider Stewart (2000), okul öncesi dönem çocuğu olan anneler ile yaptığı araştırmasında algılanan stres miktarının yaşam doyumunun önemli bir yordayıcısı olduğu bulgularına ulaşmışlardır. Yaşanan yüksek stres düzeylerinin olumsuz ebeveyn tutumları, aile üyeleri arasındaki iletişimin bozulması, ebeveyn rolünde isteksizlik gibi sağlıklı aile işleyişine olan olumsuz etkileri, özellikle çocuklarda saldırganlık, çevreye uyum problemleri, anksiyete ve genel mutsuzluk gibi duygusal ve davranışsal problemlerin ortaya çıkması açısından bir risk faktörü olarak değerlendirilmekte ve önemle dikkate alınmasını gerektirmektedir (Deater Deckard, 1998; Cina vd., 2009, akt. Kaymak Özmen & Özmen, 2012; Gabriel & Bodenmann, 2006, akt. Kaymak Özmen & Özmen, 2012; Webster Stratton, 1990).

Yaşam doyumu çoğu zaman kişinin ulaşmaya çalıştığı bir hedefdir. Araştırmalar, yüksek yaşam doyumuna sahip kişilerin çevreleri ile olumlu sosyal ilişkilere, yaşamları ile uyumlu bir mizaca ve kişisel gelişime açık bir bilişsel yapıya sahip olduğunu vurgulayarak her yönden sağlıklı bir yaşamı işaret etmektedir (Diener,

1984, 1994; Diener & Suh, 1997). Ayrıca, yüksek yaşam doyumuna sahip bireylerin stres oluşturan yaşam olayları karşısında daha etkili problem çözdükleri ve direnç gösterdikleri belirtilmektedir (Huebner vd., 2004; Kabasakal & Uz Bağ, 2013; Matheny vd., 2002). Bununla birlikte, yetişkinlik döneminin en önemli ve zorlu geçişlerinden biri olarak tanımlanan ebeveynlik süreci ve yaşam doyumunun nasıl bir ilişki içerisinde olduğuna dair çok az araştırma yapıldığı ve çoğunluğunun özel gereksinimli çocukların aileleri ile gerçekleştirildiği görülmektedir (Akandere vd., 2019; Boztaş & Tutkun, 2017; Deniz vd., 2009; Yavuz & Gümüşkaya, 2021). Ebeveynlerin yaşam doyum düzeylerini, çocuklarının yaşam doyumlarıyla ilişkili olarak inceleyen çalışmalarda Lykken ve Tellegen (1996), 541 ikiz ve 447 ebeveynden oluşan örneklem grubunda ebeveynler ile ikizlerin öznel iyi oluşları arasında; Casas ve diğerleri (2008), ergenler (12-16 yaş) ile ebeveyn yaşam doyumları arasında; Ben Zur (2003), 15-17 yaşları arasındaki ergenlerin yaşam doyumları ile annelerinin yaşam doyumları arasında istatistiksel olarak bir ilişki olduğunu belirlemişlerdir. Ayrıca Hoy (2011), anne ve babanın yaşam doyumları ile çocuğun yaşam doyumunun önemli bağıntıları olduğunu, daha mutlu ebeveynlerin daha mutlu çocuklara sahip olma eğilimi gösterdiğini bildirmiştir. Bu çalışmalar, ebeveynler ile çocuklarının iyiliği arasında bir ilişki olduğunu ve bu ilişkinin genetik eğilimler ile ebeveynler tarafından sergilenen hem olumsuz hem de olumlu duyguları gözlemleyip taklit etmeleri yoluyla sosyal öğrenme deneyimlerine dayandığını ortaya çıkarmıştır.

Yaşam doyumunun, çocuk gelişimi sürecinde önemli bir koruyucu rol oynadığı bilinmekle birlikte 5-6 yaş aralığındaki çocukların yaşam doyumunu yordayıcı rolü olan unsurları doğrudan araştıran hiçbir çalışmanın olmadığı söylenebilir (Susana & Marques, 2016). Bu bağlamda, annenin çocuğun gelişim sürecindeki önemli rolü göz önüne alındığında ebeveyn olarak yaşadığı stres ve yaşam doyum düzeyinin çocuğun yaşam doyumları üzerindeki yordayıcı rolünün ele alınmasının, alandaki eksikliği gidermek açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmada, 5-6 yaş aralığındaki çocukların yaşam doyumunu yordamada annelerin ebeveynlik stres düzeyi ve yaşam doyumlarının rolünün incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaca paralel olarak çalışmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. 5-6 yaş aralığındaki çocukların yaşam doyumları ile annelerinin ebeveynlik stres düzeyi ve yaşam doyumları arasında bir ilişki var mıdır? Varsa ne tür bir ilişki bulunmaktadır?

2. Annelerin ebeveynlik stres düzeyi ve yaşam doyumları birlikte çocuğun yaşam doyumunu yordamakta mıdır?

Yöntem

Araştırma Modeli

Araştırma, ilişkisel tarama modelinde bir çalışmadır. Araştırmada iki veya daha fazla değişken arasındaki değişimin varlığını ve/veya derecesini ortaya çıkarmak amacıyla

korelasyonel model uygulanmıştır (Karasar, 2015). Bu doğrultuda, bağımlı değişken olarak çocuğun yaşam doyumunun, annenin ebeveynlik stres düzeyi ve yaşam doyumu bağımsız değişkenleri tarafından yordanıp yordanmadığı incelenmiştir.

Çalışma Grubu

Çalışmanın evrenini, 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında Aydın ilinde bağımsız anaokulları ve ilkokulların anasınıflarında öğrenim görmekte olan 5-6 yaş aralığındaki çocuklar ve anneleri oluşturmaktadır. Araştırma verilerini elde etmek amacıyla, kolay ulaşım ve uygulamaya olanak sağlayan uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Büyüköztürk vd., 2018). Araştırmanın çalışma grubunu, katılımcı olmaya gönüllü 5-6 yaş aralığında 290 çocuk ve anneleri meydana getirmiştir. Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin veriler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo1.

Katılımcıların Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı

		n	%
Cinsiyet	Kız	138	47.5
	Erkek	152	52.5
Anne Çalışma Durumu	Evet	201	69.3
	Hayır	89	30.7

Tablo 1 incelendiğinde, çalışma grubunda bulunan çocukların %47.5’inin kız, %52.5’inin erkek olduğu görülürken, çocukların annelerinin %69.3’ünün bir işte çalıştığı, %30.7’sinin çalışmadığı görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Kişisel bilgi formu

Çalışma grubunda yer alan çocukların cinsiyet ve annenin çalışma durumuna ait veriler araştırmacı tarafından hazırlanan bir kişisel bilgi formu aracılığıyla elde edilmiştir.

Yaşam doyumu ölçeği (çocuk formu)

Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doyumu Ölçeği-ÇÖYDÖ (The Multidimensional Student’s Life Satisfaction Scale-MSLSS), Huebner (1994) tarafından 8-18 yaş aralığındaki çocukların beş önemli spesifik (okul, aile, arkadaşlar, benlik, yaşam ortamı) alandaki yaşam doyumlarına ilişkin yargılarını değerlendirmek için tasarlanmıştır. Ölçeğin beş-altı yaş grubu çocuklar için Türk kültürüne uyarlama çalışması Bağcı Çetin ve Buluş (2023) tarafından yapılmış ve Yaşam Doyumu Ölçeği (Çocuk Formu) olarak adlandırılmıştır. Ölçek “hiçbir zaman-1, bazen-2, her zaman-

3” olarak üçlü likert tipi ölçek olarak belirlenmiştir. Küçük yaş grubu çocukların ilgi ve dikkatlerinin yüksek düzeyde olmasını sağlamak amacıyla ölçeğin uygulama aşaması ile ilgili olarak 5-6 yaş aralığindeki çocuklara yönelik düzenlemeler yapılmıştır (Shoshani & Slone, 2017). Bu doğrultuda, ölçeğin maddelerine verilen yanıtlar hiçbir zaman (üzgün yüz), bazen (nötr yüz ifadesi), her zaman (gülen yüz) ifadesini temsil edecek şekilde çocuklara göre düzenlenerek, bu yüz ifadeleri üç kutu/küp üzerine yerleştirilmiştir. Çocuklardan her okunan maddeden sonra yanıtlarını bu küplerden uygun olanı göstererek belirtmeleri istenmiştir. Aynı zamanda, her madde sıra numarasıyla birlikte ayrı kağıtlara yazılarak bir kutu/kese içerisine koyulmuş ve çocukların buradan seçtikleri kâğıtta yer alan madde okunmuştur. Tüm maddeler bitene kadar bu uygulama sürdürülmüştür. Beş faktör ve 40 maddeden oluşan ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek üzere gerçekleştirilen faktör analizi sonucunda, ölçeğin toplam varyansın %45.476’sını açıklayan tek faktör ve 9 maddeden oluştuğu belirlenmiştir (Erkuş, 2016). Daha sonra, doğrulayıcı faktör analizi neticesinde elde edilen uyum indekslerine bakıldığında, ölçeğin yapı geçerliliği ile belirlenen 9 maddelik tek faktörlü yapısının bir model olarak doğrulandığı görülmektedir. Geçerlik çalışmalarından sonra kalan 9 maddeye ait hesaplanan madde-toplam korelasyon katsayıları .426 ile .655 arasında değişmektedir ve Cronbach alfa katsayısı .847 olarak belirlenmiştir. Tek faktör ve 9 maddeden oluşan ölçeğin uygulanması ile elde edilen puanların yüksek olması daha yüksek yaşam doyumu düzeyini göstermektedir. Mevcut araştırma kapsamında ölçek için hesaplanan Cronbach alfa katsayısı .734 olarak hesaplanmıştır.

Anne-baba stres ölçeği

Ölçek, anne babaların günlük yaşamlarında çocukları ile ilişkilerinde yaşadıkları stresi düzeyini belirlemek amacıyla Kaymak Özmen ve Özmen (2012) tarafından geliştirilmiştir. 16 maddeden oluşan ölçme aracı dörtlü likert tipinde bir öz-bildirim ölçeğidir. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarında açıklayıcı faktör analizi, doğrulayıcı faktör analizi ve güvenilirlik analizi yapılmıştır. Açıklayıcı faktör analizi sonucuna göre, ölçek tek faktör ve faktör yük değerleri .41 ile .66 arasında değişen 16 maddeden oluşmaktadır. Tek faktörden oluşan ölçek toplam varyansın %32.20’sini açıklamaktadır. Ölçeğin Cronbach alfa değeri .85 olarak ve Spearman Brown iki yarı test güvenilirliği ise .82 olarak bulunmuştur. Madde toplam korelasyonu değerleri .34 ile .58 arasında değişmektedir ve madde analizi sonuçlarına göre elde edilen t değerlerinin anlamlı olduğu ($p < .001$) bildirilmiştir. Mevcut araştırma kapsamında ölçek için hesaplanan Cronbach alfa değeri .907 olarak bulunmuştur.

Yetişkin yaşam doyumu ölçeği

Kaba, Erol ve Güç (2018) tarafından yetişkin bireylerin yaşam doyumunu yeni bir bakış açısıyla ölçmek için geliştirilmiştir. 21 maddeden oluşan ölçekte tersten puanlanan bir madde (madde 6) bulunmaktadır. Genel yaşam doyumu (madde 1, 2, 3, 4, 5 ve 6), ilişki doyumu (madde 7, 8, 9, 10 ve 11), benlik doyumu (madde 12, 13, 14 ve 15), sosyal çevre doyumu (madde 16, 17 ve 18) ve iş doyumu (madde 19, 20 ve

21) olmak üzere beş alt boyuttan oluşan ölçek, beşli likert tipi olarak “Hiç uygun değil-1, Uygun değil-2, Kısmen uygun-3, Uygun-4, Tamamen uygun-5” hazırlanmıştır. Ölçekten 21 ile 105 arasında değişen puan alınabilmektedir ve alınan yüksek puanlar, bireyin yüksek yaşam doyumu düzeyine sahip olduğunu işaret etmektedir. YYDÖ'nün yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile incelenmiştir. Açımlayıcı faktör analizi neticesinde ölçeğin toplam varyansın %65.98'ini açıklayan beş faktörlü bir yapıda biçimlendiği görülmektedir. Doğrulayıcı faktör analizi ile hesaplanan uyum indekslerinin yeterli düzeyde olduğu belirtilmektedir ($\chi^2/sd=1.48$, TLI=.93, CFI=.94, RMSEA=.063, SRMR=.065). Ölçüt geçerliğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen analizde YYDÖ ile Genel Yaşam Doyumu Ölçeği (Diener vd., 1985) arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($r=.67$, $p<.01$). Ölçeğin güvenilirlik analizinde Cronbach alfa değeri .89 olarak bulunmuştur. Test-tekrar test güvenilirlik çalışması amacıyla ölçeğin 2 hafta ara ile yapılan uygulaması sonucunda pearson momentler korelasyon katsayısı $r =.891$ ($p<.01$) olarak tespit edilmiştir. Ölçeğe ilişkin madde-toplam korelasyonları .41 ile .67 arasında değişmektedir ve t-testi sonuçlarına göre %27'lik alt-üst grupların ortalamaları arasındaki tüm farklar anlamlıdır. Mevcut araştırma için ölçeğe ilişkin hesaplanan Cronbach alfa değeri .915 olarak belirlenmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmanın verilerini elde etmek için öncelikle, Araştırma izni ve Etik kurul izni alınmıştır. Aydın ili Efeler ilçesinde bulunan iki anaokulunda ve bir ilkokulunda anasınıflarında öğrenim gören 5-6 yaş aralığındaki çocukların annelerine okul idaresi aracılığıyla ulaşılarak katılımcı dosyaları dağıtılmıştır. Bu dosyada, çalışmaya ilişkin bilgilendirme notu, veri toplama araçlarının formları, kişisel bilgi formu ve veli onam formu yer almıştır. Anneler tarafından doldurulan formlar tekrar okul idaresi aracılığıyla geri toplanmıştır. Yaşam doyumu ölçeği-çocuk formu ulaşım sağlanabilen çocuklara araştırmacı tarafından uygulanmış, ulaşım sağlanamayan çocuklara sınıf öğretmenleri tarafından uygulama yapılmıştır. Katılımcı çocukların öğretmenleri ile görüşülerek çalışma hakkında ve ölçeğin uygulama süreci hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

Verilerin analizinde SPSS 22.00 istatistik programı kullanılmıştır. Çoklu doğrusal regresyon analizi tekniğinde kullanılan verilerin analizinde öncelikle veri setine ilişkin normallik, otokorelasyon ve çoklu doğrusal bağlantı varsayımları incelenmiştir. Bu doğrultuda Skewness-Kurtosis (basıklık-çarpıklık) normallik testi, Durbin Watson testi yapılmış ve Varyans Enflasyon Faktörü (VIF) değeri incelenmiştir. Bu testlere ilişkin elde edilen değerler ve araştırmaya katılan çocukların yaşam doyumu ölçeği (çocuk formu) ile annelerinin anne-baba stres ölçeği ve yetişkin yaşam doyumu ölçeğinden aldıkları puanlara ilişkin aritmetik ortalama, standart sapma ve minimum, maksimum değerleri Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2.
Ölçeklerden Alınan Puanlara İlişkin Değerler

	n	Min.	Mak.	$\bar{X}$	SS	Basıklık	Çarpıklık	VIF	Tolerans
Çocuk Yaşam Doyumu	290	19.00	27.00	25.60	2.06	-1.39	1.02		
Ebeveynlik Stres Düzeyi-Anne	290	29.00	63.00	52.31	8.69	-1.09	.707	1.77	.37
YYD Genel Yaşam Doyumu	290	14.00	30.00	22.37	3.60	.24	-.01	2.65	.50
İlişki Doyumu		14.00	25.00	22.19	2.45	-1.12	-1.12	1.97	.42
Benlik Doyumu		10.00	20.00	17.08	2.72	-.69	-.31	2.34	.61
Sosyal Çevre Doyumu		3.00	15.00	11.25	2.58	-.83	-.07	1.61	.54
İş Doyumu		3.00	15.00	10.33	3.24	-.59	-.56	1.83	.56

YYD= Yetişkin Yaşam Doyumu, DW= 2.140

Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılan çocukların yaşam doyumu ölçeğinden (çocuk formu) aldıkları puanların ortalamaları $\bar{X} = 25.60$ 'tır (SS=2.06). Okul öncesi eğitime devam eden 5-6 yaş aralığındaki çocukların annelerinin anne-baba stres ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları $\bar{X} = 52.31$ 'dir (SS=8.69). Annelerin yetişkin yaşam doyumu ölçeğinden aldıkları puanların aritmetik ortalamaları incelendiğinde; sırasıyla genel yaşam doyumu $\bar{X} = 22.37$ (SS=3.60), ilişki doyumu $\bar{X} = 22.19$ (SS=2.45), benlik doyumu $\bar{X} = 17.08$ (SS=2.72), sosyal çevre doyumu $\bar{X} = 11.25$ (SS=3.60), iş doyumu $\bar{X} = 10.33$ (SS=3.24) olarak hesaplanmıştır.

Tablo 2'ye göre, elde edilen basıklık çarpıklık değerlerinin +1.5 ile -1.5 aralığında olduğu görülmüş ve buna dayanarak verilerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir (Tabachnick & Fidell, 2015). Hata terimleri arasındaki ilişki durumunun incelenmesi Durbin Watson testi aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. DW= 2.140 olarak hesaplanan değer 1.5 ile 2.5 arasında olması hata terimleri arasında otokorelasyonun olmadığına dair bir gösterge olarak ifade edilmektedir (Küçüksille, 2014). Alan yazında, bağımsız değişkenler arasında belirlenen korelasyonun .90'dan büyük, VIF değerinin 10'dan büyük ve tolerans değerinin de .10'dan küçük olduğu durumlarda çoklu bağlantı probleminin olduğu belirtilmektedir (Çokluk vd., 2018). Araştırmanın bağımsız değişkenleri arasındaki korelasyon katsayıları .13 ile .61 arasında, VIF değerlerinin 1.6 ile 2.6 arasında ve tolerans değerlerinin de .37 ile .61 arasında bulunmuştur. Bu

doğrultuda, bağımsız değişkenler arasında çoklu bağlantı probleminin olmadığı ve veri setinin gerekli koşulları sağladığı görülmüştür.

Bulgular ve Yorum

Araştırmaya katılan okul öncesi eğitime devam eden 5-6 yaş aralığındaki çocukların yaşam doyumu ölçeği (çocuk formu) ile annelerinin anne-baba stres ölçeği ve yetişkin yaşam doyumu ölçeğinden aldıkları puanlar arasındaki korelasyon değerleri Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3.
Annenin Yaşam Doyumu, Ebeveynlik Stres Düzeyi ve Çocuğun Yaşam Doyumu Değişkenlerine İlişkin Korelasyon Sonuçları

Değişkenler	1	2	3	4	5	6	7
Çocuk Yaşam Doyumu	1						
YYD-Genel Yaşam Doyum	.27**	1					
YYD-İlişki Doyumu	.41**	.51**	1				
YYD-Benlik Doyumu	.26**	.61**	.58**	1			
YYD- Sosyal Çevre Doyumu	.11*	.53**	.47**	.41**	1		
YYD-İş Doyumu	.29**	.61**	.42**	.47**	.49**	1	
Ebeveynlik Stres Düzeyi- Anne	.19**	.51**	.13*	.50**	.29**	.20**	1

*p<.05, **p<.001 YYD=Yetişkin Yaşam Doyumu

Tablo 3 incelendiğinde, çocuğun yaşam doyumu ile yetişkin yaşam doyumu ölçeğinin genel yaşam doyumu ($r=.27$, $p=.00$), ilişki doyumu ($r=.41$ $p=.00$), benlik doyumu ($r=.26$, $p=.00$), sosyal çevre doyumu ($r=.11$, $p=.03$) ve iş doyumu ($r=.29$, $p=.00$) alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde pozitif yönde ilişkiler olduğu görülmektedir. Çocuğun yaşam doyumu ile annenin ebeveynlik stres düzeyi arasında ise, istatistiksel olarak anlamlı düzeyde pozitif yönlü ilişki olduğu tespit edilmiştir ($r=.19$ $p=.00$). Korelasyon katsayısının, mutlak değer olarak, 0.70-1.00 arasında olması yüksek, 0.69- 0.30 arasında olması orta, 0.29-0.00 arasında olması ise düşük düzeyde bir ilişki olarak yorumlanmıştır (Büyüköztürk, 2018).

Annenin ebeveynlik stres düzeyi ve yaşam doyumunun çocuğun yaşam doyumunu yordamasına ilişkin çoklu doğrusal regresyon analizi sonuçları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4.
Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları

	R	R ²	ΔR ²	S.Beta Değeri	Std. Hata	F	t	p
Yordayıcı Değişkenler	.50	.25	.23		1.12	15.81	14.31	.00*
Yetişkin Yaşam Doyumu- Anne								
Genel Yaşam Doyumu				-.04	.04		-.57	.56
İlişki Doyumu				.50	.06		7.00	.00*
Benlik Doyumu				-.14	.06		-.1.8	.06
Sosyal Çevre Doyumu				-.23	.05		-3.62	.00*
İş Doyumu				.24	.04		3.48	.00*
Ebeveynlik Stres Düzeyi-Anne				.25	.01		3.67	.00*

*p<.001

Tablo 4'te yer alan bulgular incelendiğinde, çoklu doğrusal regresyon analizi sonucuna dayalı olarak kurulan regresyon modelinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir (F(6, 283)=15.81, p=.00). Buna göre, annenin yaşam doyumu (genel yaşam doyumu, ilişki doyumu, benlik doyumu, sosyal çevre doyumu ve iş doyumu) ve annenin ebeveynlik stres düzeyi birlikte çocuğun yaşam doyumu değişkenliğini %23 oranında yordamaktadır (R=.50, R²=.25, ΔR² =.23).

İlişki doyumu (β=.50, p<.001), sosyal çevre doyumu (β= -.23, p<.001) ve iş doyumu (β=.24, p<.001) ocuğun yaşam doyumunun anlamlı birer yordayıcısı iken; genel yaşam doyumu (β= -.04, p>.001) ve benlik doyumunun (β= -.14, p>.001) ocuğun yaşam doyumunun anlamlı yordayıcıları olmadığı görülmüştür. Annenin ebeveynlik stres düzeyinin de çocuğun yaşam doyumunun önemli bir yordayıcısı olduğu tespit edilmiştir (β=.25, p<.001).

Annenin ebeveyn stres düzeyi, ilişki doyumu ve iş doyumu çocuğun yaşam doyumunu pozitif yönde; annenin sosyal çevre doyumu çocuğun yaşam doyumunu negatif yönde yordamaktadır. Annenin ebeveynlik stres düzeyindeki 1 birimlik değişim çocuğun yaşam doyumunda .06 birimlik bir değişim yaratmaktadır. Annenin ilişki doyumundaki 1 birimlik değişim çocuğun yaşam doyumunda .42 birimlik değişim; annenin iş doyumundaki 1 birimlik değişim çocuğun yaşam doyumunda .15 birimlik değişim oluştururken; annenin sosyal çevre doyumundaki 1 birimlik değişim -.19 birimlik değişim meydana getirmektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmanın temel amacı, 5-6 yaş aralığındaki çocukların yaşam doyumunu yordamada annelerinin ebeveynlik stres düzeyi ve yaşam doyumunun rolünü incelemektir. Bunun için öncelikle anne yaşam doyumu, anne ebeveynlik stres düzeyi ve çocuk yaşam doyumu arasındaki ilişkiye bakılmış daha sonra annenin ebeveynlik stres düzeyi ve yaşam doyumunun çocuğun yaşam doyumunu yordama gücü regresyon analizi ile test edilmiştir.

Araştırmada, anne yaşam doyumu, anne ebeveynlik stres düzeyi ve çocuk yaşam doyumunu arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu bağlamda, çocuğun yaşam doyumunu ile annenin ebeveynlik stres düzeyi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki, çocuğun yaşam doyumunu ile anne yaşam doyumunun genel yaşam doyumunu, ilişki doyumunu, benlik doyumunu, sosyal çevre doyumunu ve iş doyumunu alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Regresyon analizleri neticesinde, annenin ebeveynlik stres düzeyi ile yaşam doyumunun birlikte çocuğun yaşam doyumunu değişkenliğini %23 oranında yordadığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, çocuğun yaşam doyumunun en güçlü yordayıcılarının annenin yaşam doyumunun ilişki doyumunu, sosyal çevre doyumunu ve iş doyumunu alt boyutları ile annenin ebeveynlik stres düzeyi olduğunu göstermiştir.

Alanyazında, araştırmada ele alınan değişkenlerin ilişkilerini inceleyen çalışmaların yeterli düzeyde olmadığı görülmekle birlikte, elde edilen bulgular alan yazındaki araştırma bulgularıyla paralellik göstermektedir. Konu ile ilişkili çalışmalar incelendiğinde, bireylerin çocuk sahibi olmasının yaşam doyumlarında etkili olduğu, yaşam doyum düzeyleri ile ebeveynlik stres düzeylerinin ilişkili olduğu ve beraberinde çocuğun iyi olma halinde rol oynadığını gösteren bulgular bulunmaktadır. Yapılan çalışmalarda, Pollmann Schult (2014), ebeveynliğin yaşam doyumunu üzerinde önemli ve kalıcı bir olumlu etkiye sahip olduğu bulgusuna ulaşmıştır. Ravens Sieberer ve diğerleri (2008), olumlu desteği içeren ebeveyn çocuk iletişiminin yaşam doyumlarını etkilediğini; Angeles (2010) evli çiftlerin çocuk sahibi olmaları ile yaşam doyumuna ulaşmalarının doğru orantılı olduğunu tespit etmişlerdir.

Ebeveynlik stresi ve annenin yaşam doyumunu arasındaki bağıntılara ilişkin çalışmalarda, Schneider Stewart (2000), okul öncesi dönem çocuğu olup daha yüksek strese sahip annelerin daha az yaşam doyumunu bildirdiğini, bunun da düşük stres düzeylerinin yaşam doyumunun önemli bir yordayıcısı olduğunu gösterdiğini ifade etmiştir. Benzer şekilde, Walker ve Walker (1980), 2 ile 5 yaş arasında çocuk sahibi olan annelerin daha yüksek stres ve kaygı ile ilişkili bulguları olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmalarda, ebeveynlik stresi yüksek olan anneler, düşük stres düzeyine sahip annelerden daha fazla psikolojik sıkıntı yaşadıklarını ve daha düşük yaşam doyumuna sahip olduklarını bildirmektedir. (Crnic & Greenberg, 1990; Thompson vd., 1993).

Anne-ocuk ilişkileri bakımından incelendiğinde, yüksek stres düzeyine sahip annelerin çocuklar ile olan ilişkilerinde sorun yaşamaları, olumsuz ebeveyn tutumları neticesinde çocuklarda duygusal ve davranışsal problemlerin ortaya çıkmasına ve kronik mutsuzluk gibi problemlerin yaşanmasına neden olabileceği belirtilmektedir (Deater Deckard, 1998; Gabriel & Bodenmann, 2006, 10; Webster Stratton, 1990, 302). Araştırmaların çoğunda ebeveynlik ve dolayısıyla çocuğun iyi oluşu, annenin depresyonu, kaygısı, sıkıntısı veya annenin iyi oluşunu tehdit eden diğer faktörlerden olumsuz etkilenmektedir (Kam vd., 2011; Gündüz vd., 2014). Brajša Źganec ve Hanzec (2014), annelerin yaşam doyumunun okul öncesi çağındaki çocuklarının hem olumlu sosyal davranışlarıyla hem de davranış sorunlarıyla olumsuz yönde ilişkili olduğunu bildirmiştir. Taylor ve Conger (2017), sosyal destek ağlarını gclendiren grup temelli müdahaleler yoluyla bekar annelerin refahını artırmanın, çocuklarının refahını da artırdığı sonucuna varmıştır. Sağlıklı ve optimum düzeyde gelişmiş bir çocuğa ulaşma yolunda, annelerinin iyi olma hali kritik öneme sahiptir. Çünkü, annenin yüksek düzeyde iyi olma hali, ortak ebeveyn-ocuk etkinlikleri gibi olumlu ebeveynlik uygulamalarının temelini oluşturur. Alan yazında, Giallo ve diğerleri (2013), tarafından yapılan çalışmada sıkıntıda yüksek puan alan annelerin (yani, stres, kaygı, depresyon ve yorgunluk belirtileri), çocuklarıyla paylaşılan oyun ve öğrenme etkinliklerine daha az katıldıkları grlmştir. Richter ve diğerleri (2018), annenin yaşam doyumunu ile paylaşılan ebeveyn-ocuk etkinliklerinin sıklığı, çocukların öz düzenlemesi, olumlu sosyal davranışları ve alıcı kelime dağarcığı arasında anlamlı pozitif doğrudan ve dolaylı ilişkiler tespit etmiştir. Totsika ve diğerleri (2013), düşük anne yaşam memnuniyetinin bir risk faktörü olduğunu belirterek annelerde depresif belirtiler ve ebeveynlik stresini, çocuklarının daha fazla duygusal ve davranışsal zorluklarının yanı sıra çocukların öz düzenlemelerindeki sorunlarla ilişkilendirmiştir. Sistemik ve gelişimsel açıdan bakıldığında, ebeveynlerin yaşadıkları bu stres durumunun bireyin hem kendisini hem de çocuğunu etkilediği söylenebilmektedir. Ancak, yukarıda bahsedilen araştırma bulgularından farklı olarak çalışmada annenin ebeveynlik stres düzeyi ile çocuğun yaşam doyumunu arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bir tespit edilmesi anneliğin toplumsal inşasında yaşanan gelişmelerin etkilerini düşündürmektedir. Günümüz toplumunda özellikle anneler için yeni rollerinde yardımcı olmak amacıyla uzmanlar tarafından iyi bir anne olmanın yönergelerini tanımlayan birçok kitap yazılmıştır. Yapılan araştırmalar batı ülkelerindeki çoęu annenin ocuk bakımı ile ilgili kaynaklardan en az birine başvurduğunu belirtmektedir (Marshall, 1991, s.67). Aile, akranlar, yabancılar, televizyon, dergi, kitap ve filmlerden oluşan toplumumuz, annelerin nasıl davranması ve hissetmesi gerektiğini belirleyen bir tutum içerisindedir. Buna dayanarak, Thurer (1994), annelerin “msamahakr, her Őeye açık, psikolojik olarak uyumlu, yufka yürekli ideal anne” kavramına yönlendirilmekten kaynaklı olarak stres ve suçluluk hissetmekten hiçbir zaman tam anlamıyla kurtulamayacaklarını iddia etmiştir (akt. Schneider Stewart, 2000). Mükemmel anne olmak imknsız olduğu için anne rolünün yapıbozuma uğratılması, uzmanların çok çeşitli tavsiyeler vermeye devam etmesiyle yaratılan kafa karışıklığının beraberinde annelerin suçluluk ve stres düzeylerini arttırdığı

belirtilmektedir (Marshall & Barnett, 1991). Ancak, ideal anne kavramının yarattığı baskı ve stres annelik deneyimini olumsuz etkilemekle birlikte iyi bir anne olma ve çocuğunun gelişimini desteklemek için sarf edilen bir çabayı da göstermektedir. Damast ve diğerleri (1996) yaptıkları araştırmada, oyun gelişimi hakkında daha fazla bilgi sahibi olan annelerin, oyun etkileşimlerinde daha fazla yanıtlayıcı olduklarını ve daha üst düzey oyun becerileri sergilediklerini tespit etmiştir. Bu anneler, çocuklarının gelişimlerini desteklemek amacı ile çocukları ile oyun oynamaya yönelik davranış sergilemektedirler. Annelerin oyun gelişimi hakkındaki bilgileri arttıkça, çocukları ile onun gelişim düzeyine uygun ve ilgi çekici oyun etkileşimlerini sağlama düzeyleri yükselmektedir. Bu bağlamda, araştırma bulgularına göre, annelerin stres düzeylerini etkilese de çocuklarının ihtiyaçları ve gelişimi için olumlu ebeveynlik üzerine bilgi ve farkındalıklarını çocukları ile ilişkilerinde kullandıkları düşünülmektedir.

Çocuğun yaşam doyumunda annenin yaşam doyumunun rolüne ilişkin çalışmalarda ise, Clair (2012), annelerin yaşam doyumunu ile çocuklarının yaşam doyumları arasında olumlu bir ilişki olduğu, anneye ilişki kalitesinin çocuk yaşam doyumundaki varyansın çok daha yüksek bir miktarını açıkladığı bulgusuna ulaşmıştır. Berger ve Spiess (2011), anne yaşam memnuniyeti ile 2-3 yaşındaki çocukların gelişimsel işlevleri ile 5-6 yaşındaki çocukların sosyo-duygusal davranışları arasındaki ilişkiyi araştırdığı çalışmada anne ne kadar memnun olursa, çocuğunun sözel becerilerinin o kadar iyi olduğunu ve sosyo-duygusal sorunlarının o kadar az olduğunu tespit etmişlerdir. Hoy ve diğerleri (2013), anne-çocuk minnettarlığı ve çocuğun yaşam doyumunu ile hem annelerin hem de babaların yaşam doyumları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler içerdiğini, yüksek ebeveyn yaşam memnuniyetinin daha yüksek çocuk umuduyla ilişkilendirildiğini belirtmiştir. Ayrıca araştırmalarda, çocuklar için yüksek düzeyde yaşam doyumunu, ebeveynler ve akranlar ile bağlanma ilişkilendirilirken, düşük yaşam doyumunu düzeyleri, içselleştirici ve dışlayıcı davranışlar, akran yabancılaştırması, aile uyumsuzluğu gibi olumsuz sonuçlarla ilişkilendirilmiştir (Kelly, 2011). Yukarıda bahsedilen çalışmalar birlikte değerlendirildiğinde, çocuklarda yüksek yaşam doyumunun en güçlü belirleyicilerinden birinin, aile ve ebeveynler ile olumlu bir ilişkinin olduğunu göstermektedir.

Yukarıdaki ele alınan perspektif bağlamında, çocukların yaşam doyumunu düzeylerinde alanyazında belirtilen diğer değişkenlere ek olarak annenin yaşam doyumunu ve ebeveynlik stres düzeyi değişkenlerinin de etkili olduğu görülmektedir. Elde edilen bulguların, çocuklar için olumlu gelişim sonuçları ile ilişkili olduğu görülen annelerin refahı konusunda dikkate alınabilecek önemli ipuçları sunduğu söylenebilir. Bu bağlamda, pedagojik olarak etkili müdahale ve önleme programları tasarlanarak, annenin refahını ve aile işleyişini geliştirmek, böylece hem ebeveynlik uygulamalarının hem de çocuk refahını iyileştirmek önemli bir ihtiyaç olarak düşünülmektedir (Beeber vd., 2004; Diamond vd., 2007). Aile üyelerinden, özellikle eşlerden gelen sosyal destek, bireyin destek sisteminde özellikle önemli bir rol oynar (Bulut Ateş & Eren Kurt, 2018). Annelerin ebeveynliğin getirmiş olduğu bir takım stres etkenleri ile başa çıkmasında aile üyelerinin sosyal desteğinin rolü önemsenerek

bu konuda bilinçlendirme çalışmalarının yürütülmesi önerilebilir. Annelerin iş, evlilik ve ebeveynliği birleştiren rollerine ilişkin uzmanlar tarafından sağlanan destek sistemlerinin artırılması ve yüksek düzeyde ulaşılabilirliği hedeflemesi önemli kabul edilmektedir. Ayrıca, çocuğunda herhangi bir rahatsızlık bulunmayan ebeveynlerin yaşadıkları stres durumunu inceleyen araştırmaların yürütülmesinin, alanyazındaki eksikliği gidermek açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Buna ek olarak, doğrudan aile refahına odaklanmayan ancak oyun, okuma ve hikâye anlatma gibi ortak faaliyetler ile annelerin ve çocukların iyiliği için aile kaynaklarını güçlendirmeyi hedefleyen yüksek kaliteli ve etkili müdahale programları teşvik edilebilir (Moore & Wade, 2003). Alan yazında, 5-6 yaş aralığındaki çocukların yaşam doyumları üzerine yeterli düzeyde çalışmanın olmaması, araştırma bulgularını yorumlamayı zorlaştırmakta ve erken çocukluk döneminde pozitif psikoloji alanında çok daha fazla araştırma yapılması gerektiğini göstermektedir. Yetişkinlerle yapılan araştırmalarda farklı kültürel gruplar arasında memnuniyetin doğasında önemli farklılıklar olduğunu gösteren bulgular mevcut iken (Diener, 2000), çocuklar hakkında çok az sayıda kültürler arası çalışma yapılmış olduğu görülmektedir (Park, 2000). Bu ihtiyaç göz önünde bulundurularak gelecekteki araştırmaların, spesifik yaşlarda, bağlamlarda ve farklı değişkenler ile sonuçları çoğaltmak ve genişletmek için daha büyük ve daha fazla heterojen örneklerden faydalanması önerilebilir.

Çıkar Çatışması ve Etik Bildirimi

Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Etik Kurulu Başkanlığı'ndan 29.04.2022 tarih ve E-84982664-050.01.04-167988 sayısı ile izin alınmıştır. Makalenin yazarı olarak tüm bilimsel ve etik kurallara uyulduğunu beyan ederim.

Kaynakça

- Abed, N., Pakdaman, S., Heidari, M., & Tahmassian, K. (2016). Developing psychological well-being scale for preschool children. *Global Journal of Health Science*, 8(11), 104-111. <https://doi.org/10.5539/gjhs.v8n11p104>
- Akandere, M., Acar, M., & Baştuğ, G. (2009). Zihinsel ve fiziksel engelli çocuğa sahip anne ve babaların yaşam doyumu ve umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22(1), 23-32.
- Angeles, L. (2010). Children and life satisfaction. *Journal of Happiness Studies*, 11(4), 523-538.
- Bağcı Çetin, B., & Buluş, M. (2023). Yaşam doyumu ölçeği'nin 5-6 yaş grubu çocuklar için Türk kültürüne uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(2), 300-320. <https://doi.org/10.17494/ogusbd.1168441>
- Barrera, M., Jr. (1986). Distinctions between social support concepts, measures, and moods. *American Journal of Community Psychology*, 14, 413-445.

- Beeber, L. S., Holditch Davis, D., Belyea, M. J., & Funk, S. G. (2004). Inhome interventions for depressive symptoms with low-income mothers of infants and toddlers in the united states. *Health Care Women Int.* 25, 561–580. <https://doi.org/10.1080/07399330490444830>
- Ben Zur, H. (2003). Happy adolescents: The link between subjective well-being, internal resources, and parental factors. *Journal of Youth and Adolescence*, 32, 67-79.
- Berger, E. M., & Spiess, C. K. (2011). Maternal life satisfaction and child outcomes: Are they related? *Journal of Economic Psychology*, 32(1), 142-158. <https://doi.org/10.1016/j.joep.2010.10.001>
- Boztaş, Z., & Tutkun, Ö. F. (2017). Özel gereksinimli çocuğu olan anne-babaların yaşam doyumu düzeyi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(50), 390-399. <https://doi.org/10.16992/ASOS.12452>
- Brajša Žganec, A., & Hanzec, I. (2014). Social development of preschool children in Croatia: Contributions of child temperament, maternal life satisfaction and rearing practices. *Journal Child and Family Studies*, 23, 105–117. <https://doi.org/10.1007/s10826-012-9696-8>
- Bulut Ateş, F., & Eren Kurt, İ. (2018). Ebeveynlik stresini yordamada annelik algısı ve eş desteği. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 71, 1-12. <https://doi.org/10.9761/JASSS7751>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2018). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* (25. baskı). Pegem Akademi.
- Casas, F., Coenders, G., Cummins, R., González, M., Figuer, C., & Malo, S. (2008). Does subjective well-being show a relationship between parents and their children? *Journal of Happiness Studies*, 9, 197-205.
- Clair, A. (2012). The relationship between parent's subjective well-being and the life satisfaction of their children in Britain. *Child Indicators Research*, 5(4), 631-650. <https://doi.org/10.1007/s12187-012-9139-5>
- Cotton, D.H. (1990). *Stress management: An integrated approach to therapy*. Brunner/Mazel, Inc.
- Cotterell, J. L. (1992). The relation of attachments and support to adolescent wellbeing and school adjustment. *Journal of Adolescent Research* 7, 28–42.
- Cowen, E. L., & Work, W.C. (1988). Resilient children, psychological wellness, and primary prevention. *American Journal of Community Psychology* 16, 591–607.
- Crittenden, P. M. (1990). Relationships at risk. InJ. Belsky, & T. Nezworski (Eds.), *Clinical implications of attachment* (pp. 136-176). Lawrence Erlbaum Associates.
- Crnic, K., & Greenberg, M. (1990). Minor parenting stresses with young children. *Child Development*, 61, 1628 – 1637.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik SPSS ve LISREL uygulamaları* (5. baskı). Pegem Akademi.

- Damast, A. M., Tamis LeMonda, C. S., & Bohnsteix, M. H . (1996). Mother-child play: Sequential interactions and the relation between maternal beliefs and behaviors. *Child Development*, *67*, 1752-1766.
- Deater Deckard, K. (1998). Parenting stress and child adjustment: Some old hypotheses and new questions. *Clinical Psychology: Science and Practice*, *5*(3), 314-332.
- Deniz, M. E., Dilmaç, B., & Arıca, O.T. (2009). Engelli çocuğa sahip olan ebeveynlerin durumluk-sürekli kaygı ve yaşam doyumlarının incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, *6*(1), 953-968.
- Diamond, A., Barnett, W. S., Thomas, J., & Munro, S. (2007). Preschool program improves cognitive control. *Science* *30*, 1387–1388. <https://doi.org/10.1126/science.1151148>
- Diener, E. (1984). Subjective well-being. *Psychological Bulletin*, *95*(3), 542-575.
- Diener, E. (1994). Assessing subjective well-being: Progress and opportunities. *Social Indicators Research* *31*, pp. 103-157.
- Diener, E. (2000). Subjective well-being: The science of happiness and a proposal for a national index. *American Psychologist*, *55*(1), 34 – 39.
- Diener, E., & Suh, E. (1997). Measuring quality of life: Economic, social, and subjective indicator. *Social Indicators Research*, *40*, 189-216.
- Diener, E., Emmons, R.A., Larsen, R.J., & Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. *Journal of Personality Assessment*, *49*(1), 71–75. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa4901_13
- Erkuş, A. (2016). *Psikolojide ölçek geliştirme I-Temel kavramlar ve işlemler* (3. baskı). Pegem Akademi.
- Frisch, M. B. (2000). Improving mental and physical health care through quality of life therapy and assessment. In E. Diener & D. R. Rahtz (Eds.), *Advances in quality of life theory and research* (pp. 207–241). Kluwer Academic.
- Gabriel, B., & Bodenmann, G. (2006). Elterliche kompetenzen und erziehungskonflikte. *Kindheit und Entwicklung*, *15*(1), 9-18.
- Giallo, R., Treyvaud, K., Cooklin, A., & Wade, C. (2013). Mothers' and fathers' involvement in home activities with their children: Psychosocial factors and the role of parental self-efficacy. *Early Child Development Care*, *183*, 343–359. <https://doi.org/10.1080/03004430.2012.711587>
- Gündüz, G., Yagmurlu, B., & Harma, M. (2014). Self-regulation mediates the link between family context and socioemotional competence in Turkish preschoolers. *Early Education and Development*, *26*, 729–748. <https://doi.org/10.1080/10409289.2015.985148>
- Heller, K. Swindle, R. W., & Dusenbury, L. (1986). Component social support processes: Comments and integration. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, *54*, 466-470.
- Hoy, B. D., Suldo, S. M., & Mendez, L.R. (2013). Links between parents' and children's levels of gratitude, life satisfaction, and hope. *Journal of Happiness Studies*, *14*, 1343–1361.

- Huebner, E. S. (1991a). Correlates of life satisfaction in children. *School Psychology Quarterly* 6, 103–111.
- Huebner, E. S. (1991b). Initial development of the student's life satisfaction scale. *School Psychology International*, 12, 231–240.
- Huebner, E. S. (1994). Preliminary development and validation of a multidimensional life satisfaction scale for children. *Psychological Assessment* 6, 149–158.
- Huebner, E. S. (1997). Life satisfaction and happiness. In G.G. Bear, K.M. Minke, & A. Thomas (Eds.), *Children's needs II: Development, problems and alternatives* (pp.271-278). National Association of School Psychologists.
- Huebner, E. S. (2004). Research of life satisfaction of children and adolescents. *Social Indicators Research*, 66, 3-33.
- Huebner, S. E., Suldo, S. M., & Valois, R. F. (2003, March 12-13). Psychometric properties of two brief measures of children's life satisfaction: The students' life satisfaction scale (slss) and the brief multidimensional students' life satisfaction scale (bmslss) [Conference presentation]. https://www.childtrends.org/wp-content/uploads/2013/05/Child_Trends-2003_03_12_PD_PDCConfHSVP.pdf
- Huebner, E. S., Suldo, S. M., Smith, L. C., & McKnight, C. G. (2004). Life satisfaction in children and youth: Empirical foundation and implications for school psychologists. *Psychology In The Schools*, 41(1), 81- 93. <https://doi.org/10.1002/pits.10140>.
- Kaba, İ., Erol, M., & Güç, K. (2018). Yetişkin yaşam doyumu ölçeğinin geliştirilmesi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 1-14.
- Kabasakal, Z., & Uz Baş, A. (2013). Öğretmen adaylarında yaşam doyumunun yordayıcısı olarak problem çözme becerileri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 27-35.
- Kagan, J., & Moss, H. A. (1962). *Birth to maturity: A study of psychological development*. Wiley Press.
- Kam, C. M., Greenberg, M. T., Bierman, K. L., Coie, J. D., Dodge, K. A., Foster, M. E., et al. (2011). Maternal depressive symptoms and child social preference during the early school years: Mediation by maternal warmth and child emotion regulation. *J Abnorm Child Psychol*, 39(3), 365–377. <https://doi.org/10.1007/s10802-010-9468-0>
- Karasar, N. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Nobel Yayınları.
- Kaymak Özmen, S., & Özmen, A. (2012). Anne baba stres ölçeğinin geliştirilmesi. *Milli Eğitim*, 20(196), 20-35.
- Kelly, J. E. (2011). *Assessment of life satisfaction in children as a means of prevention and identification of risks* (Doctorate thesis). Pacific University. 20.02.2020 tarihinde <http://commons.pacificu.edu/spp/210> adresinden edinilmiştir.
- Lazarus, R. S., & Folkman, S. (1984). *Stress, appraisal, and coping*. Springer.
- Linley, P. A., Joseph, S., Harrington, S., & Wood, A. M. (2006). Positive psychology: Past, present and (possible) future. *The Journal of Positive Psychology*, 1(1), 3-16.

- Lykken, D., & Tellegen, A. (1996) Happiness is a stochastic phenomenon. *Psychological Science*, 7, 186-189.
- Man, P. (1991). The influence of peers and parents on youth life satisfaction in Hong Kong. *Social Indicators Research* 24, 347–365.
- Marshall, H. (1991). The social construction of motherhood: An analysis of childcare and parenting manuals. In A. Phoenix & A. Wollett, (Eds.) *Motherhood: Meanings, practices and ideologies*. Sage Publications, Inc.
- Marshall, N., & Barnett, N. (1991). Race, class, and multiple role strains among women employed in the service sector. *Women & Health*, 17(4), 1-15.
- Matheny, K. B., Curlette, W. L., Aysan, F., Herrington, A., Gfroerer, C. A., Thompson, D., & Hamarat, E. (2002). Coping resources, perceived stress, and life satisfaction among Turkish and American university students. *International Journal of Stress Management*, 9(2), 81-97. <https://doi.org/10.1023/A:1014902719664>
- Moore, M., & Wade, B. (2003). Bookstart: A qualitative evaluation. *Educational Review*, 55, 3–13. <https://doi.org/10.1080/00131910303250>
- Park, N. S. (2000). *Life satisfaction among children and adolescents: Cross-cultural and developmental comparisons*. [Unpublished doctorate thesis, University of South Carolina].
- Paterson, J. E., Field, J., & Pryor, J. (1994). Adolescents' perceptions of their attachment relationships with their mothers, fathers, and friends. *Journal of Youth and Adolescence* 23, 579–600.
- Pollmann Schult, M. (2014). Parenthood and life satisfaction: Why don't children make people happy? *Journal of Marriage and Family*, 76(2), 319–336. <https://doi.org/10.1111/jomf.12095>
- Ravens Sieberer, U., Gosch, A., Rajmil, L., Erhart, M., Bruil, J., Power, M., & Mazur, J. (2008). The KIDSCREEN-52 quality of life measure for children and adolescents: Psychometric results from a cross-cultural survey in 13 European countries. *Value in health*, 11(4), 645-658.
- Richter, N., Bondü, R., Spiess, C.K., Wagner, G.G., & Trommsdorff, G. (2018). Relations among maternal life satisfaction, shared activities, and child well-being. *Frontiers in Psychology*, 9(739), 1-12. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.00739>
- Schneider Stewart, H. (2000). *The interrelated effects of perceived social support, social pressure, social perceptions, and role-related guilt on stress, life satisfaction, and parental satisfaction of mothers with preschool children: The heart of the maternal dilemma* [Doctorate thesis, The Fielding Institute].
- Sheppard, M. (1994). Maternal depression, child care and the social work role. *The British Journal of Social Work*, 24(1), 33-51. <https://doi.org/10.1093/oxfordjournals.bjsw.a056039>
- Shoshani, A., & Slone, M. (2017). Positive education for young children: Effects of a positive psychology intervention for preschool children on subjective well being and learning behaviors. *Frontiers in Psychology*, 8(1866), 1-11. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.01866>

- Susana, C., & Marques, S. C. (2016). Psychological strengths in childhood as predictors of longitudinal outcomes. *School Mental Health*, 8, 377–385. <https://doi.org/10.1007/s12310-016-9195-y>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L.S. (2015). *Çok değişkenli istatistiklerin kullanımı*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Taylor, Z. E., & Conger, R. D. (2017). Promoting strengths and resilience in single-mother families. *Child Development*, 88, 350–358. <https://doi.org/10.1111/cdev.12741>
- Terry, T., & Huebner, E.S. (1995). The relationship between self-concept and life satisfaction in children. *Social Indicators Research*, 35(1), 39–52. <https://doi.org/10.1007/BF01079237>
- Thompson, R. J., Merritt, K. A., Keith, B. R., Bennett, L., & Johndrow, D. A. (1993). The role of maternal stress and family functioning in maternal distress and mother-reported psychological adjustment of non-referred children. *Journal of Clinical Child Psychology*, 22, 78–84.
- Totsika, V., Hastings, R. P., Emerson, E., Lancaster, G. A., Berridge, D. M., & Vagenas, D. (2013). Is there a bidirectional relationship between maternal wellbeing and child behavior problems in autism spectrum disorders? Longitudinal analysis of a population-defined sample of young children. *Autism Research*, 6(3), 201–211. <https://doi.org/10.1002/aur.1279>
- Walker, L. L., & Walker, J. L. (1980). Trait anxiety in mothers: Difference associated with employment status, family size, and age of children. *Psychological Reports*, 47, 295-299.
- Webster Stratton, C. (1990). Stress: A potential disruptor of parent perceptions and family interactions. *Journal of Clinical Child Psychology*, 19(4), 302-312.
- Yavuz, M., & Gümüşkaya, Ö. (2021). Otizm spektrum bozukluğu ve zihinsel yetersizliği olan bireylerin ebeveynlerinin yaşam doyumu ve aile yılmazlık düzeylerinin incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 22(4), 799-825. <https://doi.org/10.21565/ozelegitimdergisi.726030>

Extended Abstract

The field of psychology has taken the perspective of correcting what is wrong inside an individual rather than promoting what is healthy. Positive psychology focuses on promoting health, happiness and human strength from a different perspective (Linley et al., 2006). In this direction, the increasing interest in the quality of life of the individual has been reflected in psychological researches about the nature and relations of life satisfaction and it has been revealed how important satisfaction is in showing the quality of life (Argyle, 1987, cited in Terry & Huebner, 1995; Diener, 1984; Veenhoven, 1984, 1991, cited in Terry and Huebner, 1995). Although many studies have been conducted on adult life satisfaction (Diener, 1984; 1994), childhood life satisfaction has recently become the focus of studies. Childhood is defined as a very important period for shaping the mental structure of individuals and its effects continue in all areas of life. Researchers have studied and investigated many factors in shaping this structure. One of them is psychological well-being, and attention has been drawn to the importance of life satisfaction structure in understanding children's psychological well-being (Abed et al., 2016; Terry & Huebner, 1995). Although it is known that life satisfaction plays an important protective role in the process of child development, it can be said that there is no study that directly investigates the factors that predict the life satisfaction of preschool children (Susana & Marques, 2016). In this context, considering the important role of the mother in the child's development process, it is thought that it is important to address the predictive role of the stress experienced as a parent and the level of life satisfaction on the child's life satisfaction, in terms of eliminating the deficiency in the field. In this study, it was aimed to examine the role of mothers' parenting stress level and life satisfaction in predicting life satisfaction of children aged 5-6 years. In parallel with this aim, answers to the following questions were sought in the study:

1. Is there a relationship between the life satisfaction of children aged 5-6 years and their mothers' parenting stress level and life satisfaction? What kind of relationship, if any, exists?
2. Do mothers' parenting stress level and life satisfaction together predict the child's life satisfaction?

The research is a study in relational screening model. The universe of the study consists of children aged 5-6 years and their mothers who are studying in independent kindergartens and primary schools in Aydın in the 2021-2022 academic year. In order to obtain the research data, the mothers of 5-6 years-old children studying in two kindergartens and preschool classes in a primary school in Aydın province Efeler district were reached through the school administration and the participant files were distributed by using the convenient sampling method that allows easy access and application. In this file, the information note about the study, the forms of the data collection tools, the personal information form and the consent form are included. The study group of the research consisted of 290 children aged 5-6 years and their mothers

who volunteered to participate. Information was given about the study by interviewing the teachers of the participating children. Personal Information Form, Life Satisfaction Scale (Child Form), Parental Stress Scale and Adult Life Satisfaction Scale were used as data collection tools. The analysis of the data was carried out using the SPSS 22.00 statistical package program. In the analysis of the data using the multiple linear regression analysis technique, first of all, the assumptions of normality, autocorrelation and multicollinearity related to the data set were examined. As a result of the examinations, it was concluded that the data set met the necessary conditions for performing multiple linear regression analysis.

As a result of the correlation analysis in the study, significant relationships were found between maternal life satisfaction, maternal parenting stress level and child life satisfaction. In this context, it was seen that there was a positive significant relationship between the child's life satisfaction and the mother's parenting stress level, and a positive significant relationship between the child's life satisfaction and the mother's life satisfaction with the sub-dimensions of general life satisfaction, relationship satisfaction, self-satisfaction, social environment satisfaction, and job satisfaction. Secondly, as a result of regression analysis, it was determined that the mother's parenting stress level and life satisfaction together predicted the child's life satisfaction variability by 23%. These results showed that the strongest predictors of the child's life satisfaction were the mother's life satisfaction, relationship satisfaction, social environment satisfaction, and job satisfaction sub-dimensions, and the mother's parenting stress level.

It can be said that the obtained findings provide important clues that can be taken into account about the well-being of mothers, which are seen to be associated with positive developmental outcomes for children. In this context, it is considered as an important need to design pedagogically effective intervention and prevention programs, to improve maternal well-being and family functioning, thereby improving both parenting practices and child well-being (Beeber et al., 2004; Diamond et al., 2007). The lack of sufficient studies on life satisfaction of children aged 5-6 years in the literature makes it difficult to interpret research findings and shows that much more research should be done in the field of positive psychology in early childhood. While there are findings in studies with adults showing that there are significant differences in the nature of satisfaction between different cultural groups (Diener, 2000), it is seen that very few cross-cultural studies have been conducted on children (Park, 2000). With this need in mind, it may be recommended that future research utilize larger and more heterogeneous samples to replicate and extend results in specific ages, contexts, and with different variables. Finally, it can be said that this study, in which the variables of mother's life satisfaction and parenting stress level were studied, added a significant enrichment to the literature on the factors affecting the life satisfaction of children aged 5-6 years in terms of the results obtained.